

Szakköri feladatok 2019. január 14.-re
(Elektrosztatika II. – szigetelők)

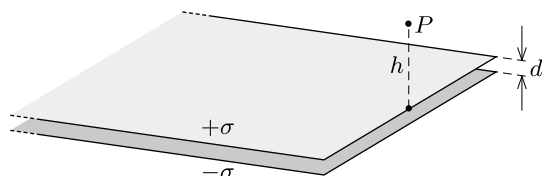
Szükséges előismeretek: Coulomb-törvény; elektromos fluxus, szuperpozíció;
Ajánlott irodalom: Feynman: Mai Fizika 5.; Budó: Kísérleti fizika II.; 333FFF;

1.* Két nagyon hosszú, vékony, párhuzamos, szigetelő pálcát azonos nagyságú, de ellentétes előjelű töltéssel egyenletesen feltöltöttünk. Milyen alakúak a kialakuló elektromos mező erővonalai?

2.* Egyenletesen feltöltött, Q töltésű, d oldalélű szigetelő négyzetlapokból kockát ragasztunk össze. Mekkora elektrosztatikus taszítóerő hat az egyes lapokra?

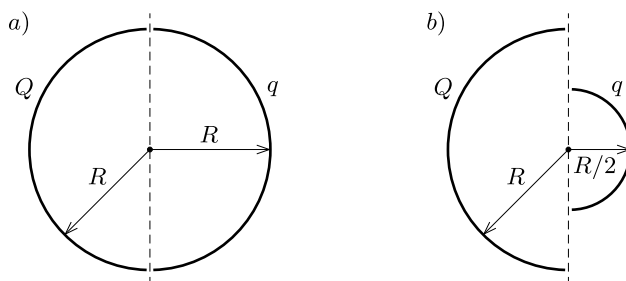
3.** Két nagy kiterjedésű, egyforma, téglalap alakú szigetelőlemez vízszintes helyzetben pontosan egymás felett helyezkedik el egymástól d távolságra. A lemezek egyenletesen töltöttek, a felső felületi töltéssűrűsége $+\sigma$, az alsóé $-\sigma$.

Mekkora és közelítőleg milyen irányú az elektromos térerősség az *ábrán* látható P pontban, ami a felső lemez valamelyik élének felezőpontja felett h magasságban található? (A h távolság sokkal kisebb a szigetelőlemezek oldalhosszainál, de sokkal nagyobb a d távolságnál.)

4. Egy vékonyfalú, R sugarú, Q töltéssel egyenletesen feltöltött szigetelő gömbhéjon kis lyuk van. Mekkora az elektromos térerősség a lyuk középpontjában? Ábrázoljuk vázlatosan a lyukas gömbhéj erővonalait!

5.** Két szigetelő félgömbhéjat (például két fél pingponglabdát) egymás közvetlen közelében helyezünk el az *a)* ábra szerint, koncentrikusan. Az egyikre Q , a másikra q töltést viszünk fel, egyenletesen.

a) Mekkora erőt fejt ki egymásra e két test?

b) Megváltozik-e az eredmény, ha az egyik félgömbhéj csak feleakkora sugarú?

6.* Hányszor akkora egy egyenletes térfogati töltéssűrűségű, kocka alakú szigetelő test elektrosztatikus potenciáljának értéke a kocka középpontjában, mint a kocka csúcsán? (A potenciált a végtelenben választjuk nullának.)

